

и го дѣлять отъ срѣбския, или и отъ другитѣ славѣнски езици. Ето то тия отлики:

1. Бѣлгарскиятѣ езикъ единственъ измежду другитѣ славѣнски езици употребява членъ при сѫществителни, прилагателни, числителни, мѣстоименія и причастия. Този признакъ, дори и единственъ да бѫде, доста е, за да дѣли бѣлгарския езикъ отъ срѣбския, или, както бѣ казалъ единъ хѣрватинъ — „да су границе бугарскага језика тамо гдје се шири тај члан“. А въ всички македонски говори се употребява членъ, както и въ източнобѣлгарскитѣ.¹⁾

Нѣшо повече. Македонскитѣ говори, по край общебѣлгарския членъ *-тъ* (*-от*, *-о*), *-та*, *-то* за ед. ч. и *-те* (*тѣ*) за мн. ч., иматъ и други видове членове, та за близки и познати прѣдмети употребяватъ *-ов*, *-ва*, *-во*, *-ве* (мн.ч.), за далечни *-он*, *-на*, *-но*, *-не* (мн.ч.), подобно на бѣлгарскитѣ говори въ Родопитѣ. Ето примѣри отъ Битолско, Скопско, Гостиварско:

Битолско: Го спот строи нѣбото, зѣмята, сѣнцето, месечината, звѣздите (Срв. докум. № 82).

Скопско: Се стрѣли на єден пат єдна коза и єден еж. Ежот ѝ кажал на козата: „Мие нѣма сѣга що да јдеме, сме гладни, ай ке рѣпаме у бунарот. Ако се єтепам я, ти ке ме јдеш; ако се утешаш ты, я ке те јдам“. Ежот се стркала у бунарот, не се єбил. Рѣпнала козата и се єтепала. Ежот ял, ял от козата и искочил... (Срв. Минало I, 70).

Гостиварско: Коа си зел пѣраве от богатиов ємнио чоѣк, ти станал, па ти накупил рогожи фетви многу. После и тоорил нѣкоя г’емиа и бишол преку нѣкое море негде, ке що излагале нѣк’е да пасат дивите кон’и. Кон’и ве зашто бделе по

1) Централнитѣ и южнитѣ македонски нарѣчия употребяватъ изобилно членувани форми. Тукъ трѣба да забѣлѣжимъ, че и най-сѣверното македонско нарѣчие, което е съсѣдно съ срѣбския езикъ и въ което се отразило срѣбско влияние, и то има членъ. Това личи отъ обнародванитѣ материали отъ Цѣрногорията въ етнографското списание на Срѣбската академия — Населъ срѣбскихъ земаља, III; тамъ на стр. 497 дори изрично се твърди за употребата на членъ въ той говоръ. За други материали отъ Цѣрногорията гл. списанието Минало I, 67 сл.

За употребата на членъ въ Тетовско срв. А. Селищевъ, Отчетъ о занятіяхъ за границею въ лѣтнее вакационное время 1914 года. Казань 1915, стр. 18 и сл.

За членувани форми въ Кумановско и Кратовско срв. сп. Минало I, 75—78.